

X. Asansör Sempozyumu Düzenlendi

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve Makina Mühendisleri Odası (MMO) İzmir Şubelerinin düzenlediği X. Asansör Sempozyumu, 18 Kasım 2021 tarihlerinde gerçekleştirilen açılış oturumu ile çalışmalarına başladı. Üç gün boyunca asansör alanındaki gelişmelerin değerlendirildiği etkinlikte, bildiri sunumları çevrimiçi, panel oturumları ise yüzyüze gerçekleştirildi.

X. Asansör Sempozyumu, açılış oturumu ile çalışmalarına başladı. Açılıшта ilk olarak söz alan MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Melih Yalçın, İzmir'de asansör alanına yönelik sistemli çalışmalarının 1993 yılında başladığı belirterek, ilk periyodik kontrollerin MMO ve EMO İzmir şubeleri tarafından yapıldığını hatırlattı. 2016 yılından itibaren ise her iki yılda bir Asansör Sempozyumu düzenlendiğini belirten Yalçın, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bugün 10. sempozyum vesilesi ile bu ortak çalışma için her zaman birlikte çalışmaktan onur duyduğumuz Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'ne, Sevgili Başkanımız Sayın Şebnem Seçkin Uğurlu nezdinde sizlerin huzurunda teşekkür etmek istiyorum. Uyumlu, anlayışlı ve karşılıklı saygı ve güvene dayanan bir 28 yıl geçirdiğimizi düşünüyoruz."

Konuşmasını etkinliğe katılım sağlayan sektör dernekleri ve bakanlık yetkililerine de teşekkür ederek sürdüren Yalçın, şu bilgileri verdi:

"Bildiğiniz üzere, pandemi koşulları nedeniyle yüz yüze etkinlikler uzun bir zamandan beri yapılamamakta

ya da bunların yerini hibrit etkinlikler almakta. Sempozyumumuz da bu hibrit etkinliklerden biri olma özelliği taşıyor. Üç gün sürecek olan sempozyum kapsamında, şu anda devam eden açılış oturumumuz ile birlikte iki adet panel yüz yüze gerçekleşecek ve bunları salonumuzda takip etme şansınız olacak. Sempozyum programında yer alan 14 bildiri ve 1 poster sunumu ise Zoom üzerinden ve YouTube kanalımızdan çevrim içi katılıma açık olacak. Yüz yüze gerçekleşen paneller de yine bu araçlar vasıtasıyla da takip edilebilecek."

"Üretim" Ekonomisi Vurgusu

Yalçın'ın ardından kürsüye gelen EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Şebnem Seçkin Uğurlu ise konuşmasına İzmir Kemalpaşa'da 16 Kasım 2021 tarihinde yaşanan asansör kazasında 69 yaşında bir yurttaşımızın yaşamını yitirdiğini hatırlatarak başladı. Uğurlu, doğru projelendirilmemiş, tam anlamıyla mühendislik hizmeti

almamış, bakımları düzenli yapılmamış, periyodik olarak kontrol edilmemiş asansörlerin tehlikeli olduğuna vurgu yaparak konuşmasını sürdürdü. Etkinliğin ekonomik krizin derinleştiği bir dönemde gerçekleştirildiğine ifade eden Uğurlu, şöyle devam etti:

"Son yıllarda Şube olarak düzenlediğimiz her toplantıda üretim ekonomisine ve teknoloji geliştirmeye vurgu yapıyoruz. Bu yıl ise ağırlaşan ekonomik koşullar nedeniyle yeni mezun meslektaşlarımızın yaşadığı istihdam problemine, bu konuyla birlikte dikkat çekmek zorunda kalıyoruz. Dünya genelinde bilimsel ve teknolo-

jik gelişmelerde olağanüstü bir ivme yaşanırken, ülkemize bir yerinde sayma dönemi yaşıyor. Yetişmiş insan gücümüze rağmen, hemen hemen her alanda ithal teknoloji ve ekipmanlara mahkum kaldığımız bir süreci yaşıyoruz. Bir yandan da genç meslektaşlarımız, artan işsizlik sorunu nedeniyle genellikle sonu 'beyin göçü' ile biten bir arayış süreci yaşadıklarına üzülerek, şahit oluyoruz."

Genç Mühendisler İçin İstihdam Çağrısı

Tüm inşaat sektörü gibi asansör alanında da artan maliyetler, sevk ve stok zincirinin kırılması nedeniyle ciddi bir darboğaz yaşandığına vurgu yapan Uğurlu, teknoloji geliştirmenin önemine dikkat çekerek, şu ifadelerle istihdam çağrısı yaptı:

"Teknoloji geliştirmenin, Ar-Ge yapmanın yolu ise herkesin bildiği gibi, bu alandaki mühendis emeğini artırmaktan geçmektedir. Asansör alanındaki mühendis istihdamı, gerek EMO'nun, gerekse MMO'nun serbest çalışma kapsamındaki mevzuatından veya periyodik bakım ve kontrollere ilişkin mevzuattan kaynaklanan zorunlulukları karşılama ile sınırlı kalmamalıdır. Son 5 yıl içinde mezun olmuş genç meslektaşlarımızı, özellikle aksam imalatı alanında çalışma hayatına katarak, sektörün gelişimine katkı sağlamalarına ön ayak olunmalıdır. Dünya pazarını elinde tutan çok uluslu şirketler ile rekabet etmek için, mühendis odaklı bir sektör yaratmak, teknolojik gelişimleri takip edip, Ar-Ge çalışmalarına önem vermek zorundayız. Elbette proje, montaj, uygulama bir mühendislik işidir, ancak mühendislerimiz bu çerçeveye hapsedilmemelidir. Bu alandaki iyi eğitilmiş işgücümüz aynı zamanda Ar-Ge yapacak, teknoloji geliştirecek niteliktedir. Gerçek anlamda bir ekonomik gelişme için atıl bırakılan mühendislik

kapasitemizi özellikle imalat alanında kullanmamız gerektiğini bir kez daha vurgulamak isteriz. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın özellikle Ar-Ge kapsamında istihdam edilecek en fazla 5 yıl önce mezun olmuş mühendis istihdamı için sektör temelli bir özel teşvik politikası uygulaması yararlı olacaktır."

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın verilerine göre, hidrolik güç ünitelerinin yüzde 90'ının paket olarak ithal edildiğini, paket asansörlere ilişkin ithalat rakamının 76,5 milyon dolar seviyelerinde olduğuna dikkat çeken Uğurlu, "Bu asansörlerin, yurtiçinde üretilenlerden ya teknolojik olarak üstün ya da fiyat avantajına sahip olduklarını varsaymalıyız. Asansör ve aksam imalatçıların, yerli montaj firmalarının neden ithalat tercihinde bulunduğunu sorgulamaları gerekir" diye konuştu. Yerli üretim potansiyelimizin yüksek olduğuna vurgu yapan Uğurlu, konuşmasını, meslek odalarını, sektör ve kamu kurumlarının temsilcilerinin bir araya getiren etkinliklerin önemini ifade ederek tamamladı.

"Haksız Rekabet Sorunu Büyüyor"

Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (EAYSAD) Başkanı Mert Ögürlü ise konuşmasına, salgın koşullarına rağmen etkinliği gerçekleştiren EMO ve MMO'ya teşekkür ederek başladı. Etkinliğin bilim insanları, sektör temsilcileri, mühendisleri biraya getirdiğini ve 3 gün boyunca alandaki teknolojik ve bilimsel gelişmelerin paylaşılacağını ifade eden

Öğürlü, sektörünün gelişimini ise şöyle özetledi:

"Ülkemizde asansör ve yürüyen merdiven sektörümüzün tarihi neredeyse yarım asıra dayanmış olup, teknoloji kullanımı, üretim, montaj ve servis kalitesiyle dünyada emsallerini aratmayacak seviyeye ulaşmıştır. Ürettikleri asansör ve yürüyen merdivenleri Avrupa ülkeleri de dahil olmak üzere ihraç eden çok sayıda meslektaşımızın bulunması, sektörümüz için gurur kaynağıdır."

Sektörün gelişen ve değişen standart ve mevzuat kapsamında hizmet verirken, bir yandan da haksız rekabetle mücadele ettiğini ifade ederek, son yıllarda mevzuata ve standartlara tam olarak uymadan hizmet veren firma sayısının arttığını belirtti. Bu firmalarının haksız kazanç sağlamalarının, kurallara uygun hizmet veren firmaları zor durumda bıraktığına vurgu yaptı. Bazı firmaların belgeli, uzman personel bulundurmadan asansör bakım hizmetleri vermeye çalıştığına dikkat çeken Ögürlü, can güvenliği uyarısında bulundu. Yönetmelikte asansör firma kuruluşu için talep edilen belgelerin tam olarak neler olduğunun netleştirilmesini isteyerek, hizmet kalitesinin sağlanması için firmaların hangi kriterlere sahip olması gerektiğinin net olarak ifade edilmesini talep ederek, konuşmasını tamamladı.

Mesleki Eğitime Vurgu

Türkiye Asansör Sanayicileri Federasyonu Başkan Vekili Cem Bozdağ ise 18 derneğin katılımıyla kurulan federasyonlarının en önemli

amacının bilgi paylaşımı ve eğitim olduğunu ifade ederek, etkinliğin kendileri açısından önemine dikkat çekti. Milli Eğitim Bakanlığı ile imzaladıkları protokol kapsamında asansör akademileri kurduklarını ifade eden Bozdağ, Ankara, Eskişehir ve Kayseri'deki akademilerin faaliyetlerine başladığını, Gaziantep için ise hazırlık çalışmalarını yürüttüğünü belirterek, "Hedefimiz sektörümüzün ihtiyaç duyduğu, bilgili, kalifiye personel yetiştirilmesine katkı sağlamaktadır" diye konuştu. Etkinlik kapsamında görüş farklılığı yaşanan konularda paneller düzenlenerek, sektöre yön verileceğini ifade eden Bozdağ, hazırlık çalışmalarına emeği geçenlere teşekkür ederek, konuşmasını tamamladı.

"Mesleki Denetimden Taviz Verilemez"

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener ise konuşmasına MMO'nun asansör alanına yönelik meslek içi eğitim ve diğer çalışmalarına ilişkin bilgi vererek başladı. "Asansörlerin tasarımı, imalatı, montajı, bakım ve periyodik kontrolünü kapsayan süreç, mühendislik disiplinleriyle ilgilidir. Bu nedenle hizmetlerin özel eğitim almış, yeterliliği Odalarca belgelendirilmiş mühendislerce yürütülmesi oldukça önemlidir" ifadelerini kullanan Yener, çalışmaların mühendislik ölçütleri ve kamusal denetim anlayışı kapsamında yürütüldüğüne vurgu yaptı. Alandaki tüm mühendislik hizmetlerinin yasal düzenlemeyle

güvence altına alınması gerektiğine dikkat çeken Yener, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"İmalat, montaj ve bakım firmalarında mühendis istihdamı ve mühendislerin Odalarından Büro Tescil Belgesi alması zorunlu tutulmuşken, yürürlükteki yönetmeliklerde bu konuların boşlukta bırakılması üzücüdür. Bazı çevrelerin asansör firmalarında mühendis çalıştırılmasına ve Mühendis Odalarının mesleki denetim süreçlerinde yer almasına karşı çıkması da bağlantılı bir sorundur. Oysa sektöre hizmet vermiş veya verebilecek yüzlerce uzman mühendisin işsizliği söz konusudur. Bilim, mühendislik ve kamusal denetimi dışlayan bu durumun can ve mal kayıpları ile standart dışı uygulamalara yol açtığını ve gerçekte asansör sanayisinin de aleyhine olduğunu belirtmeliyim. MMO olarak böyleleri yanlış uygulamalara izin vermeyeceğimizi, sürekli olarak mücadele edeceğimizi burada belirtmek isterim."

Asansör Teknik Komitesi'nin (ASTEK) aktif hale getirilmesi gerektiğini ifade eden Yener, merdiven altı firmaların haksız rekabet yaratarak sektöre zarar vermelerinin önlenmesi için piyasa gözetimi ve denetimi mekanizmasının güçlendirilmesini istedi. MMO'nun yaygın örgütlenme yapısıyla denetim mekanizmasına katkı sağlayabileceğini belirterek, "Odamızın daha aktif olarak görevlendirilmesine yönelik idari düzenlemelerin yapılmasını beklediğimizi önemle belirtmek istiyorum" diye konuştu.

"Bildiğimiz üzere paramızın değeri hızla düşüyor. Zam yapılmayan ürün ve hizmet yok" ifadeleriyle ekonomik sorunlara da dikkat çeken Yener, "Makro ekonomik göstergeler; enflasyon, milli gelir, bütçe açıkları, büyük faiz ödemeleri ödenek üstü hesapsız harcamalar, kamu ve reel sektör borçları ile işsizlik ve yoksulluk vahim boyutlara ulaş-

mıştır. Döviz kuru-faiz-enflasyon üçlü sarmalı, ithalata ve ucuz işgücüne dayalı ihracat yapısı ile kayırma ve rant ekonomisi, ülkemizin, halkımızın yoksullaşmasına yol açmaktadır. Bu durumdan çıkışın, ülkemiz ve halkımızın çıkarlarını gözetken kamucu planlama, kalkınma, üretim, istihdam politikaları ve bu yöndeki bir demokratikleşme ile mümkün olacağına inanıyoruz" diyerek, konuşmasını tamamladı.

"Uzmanlığımıza Daha Fazla İhtiyaç Duyulacak"

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Pala ise konuşmasına, EMO'nun mesleğin uluslararası standartlara uygun olarak yürütülmesi için çaba sarf ettiğini belirterek, düzenlenen bilimsel etkinliklerle bilgi aktarımı sağlanırken, bir yandan da mesleki-demokratik mücadelenin sürdürüldüğünü vurgulayarak başladı. İzmir'in asansör alanında öncü bir rol oynadığını hatırlatarak, konuşmasını şöyle devam etti:

"Asansör periyodik kontrolleri konusunda ülke genelinde ilk girişimlerin başlatıldığı İzmir'in bu alandaki mühendislik birikimi yüksektir. Odalarımız 1990'lı yılların başında İzmir'de belediyelerle protokoller yaparak asansör denetimlerini ilk kez başlatmıştır. Şubelerimizin ortak olarak hazırladığı 'Asansör Denetim Formu' 2003'teki güncellenmenin ardından halen kullanılmaktadır. Asansör Periyodik Kontrol

Yönetmeliği'nin ekinde yer alan kontrol kriterleri listesi incelendiğinde çok disiplinli bir uzmanlık gerektirdiği görülecektir. Gelişen teknolojiyle birlikte asansörlerde daha fazla sensor ve daha fazla elektronik devre göreceğiz. 'Akıllı' binalarda nesnelerin interneti uygulamaları kapsamında giren çözümlerin kullanıldığı asansörleri tesis edeceğimiz günler çok da uzakta değil. Önümüzdeki yıllarda asansörler için EMO üyesi mühendislerin uzmanlıklarına daha fazla ihtiyaç duyulabileceğini öngörüyoruz."

Teleferik, telesiyej ve teleski tesislerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine yönelik EMO'nun, MMO ile birlikte yürüttüğü çalışmalara ilişkin bilgi veren Pala, asansörler de olduğu gibi bu tesislerin periyodik olarak kontrol edilmesine yönelik mevzuat geliştirilmesini önerdi. Yürüyen merdiven ve bantların Makine Emniyet Yönetmeliği kapsamında ithal edilmeye devam edildiğini ifade eden Pala, "Bu ürünlere ait denetim ve muayene konularında halen mevzuat boşluğu bulunmaktadır. Özellikle çocukların yaralanmasıyla sonuçlanan yürüyen merdiven kazalarında artış yaşanması, tehlike işareti olarak kabul edilmelidir. Yürüyen merdiven ve bantların kurulumu, işletilmesi ile tescil ve muayenesinin yapılarak kayıt altına alınması için acilen çalışma yapılmalıdır" dedi. Konuşmasını asansörlerde kullanılan enerjiye dikkat çekerek, "Artan elektrik maliyetlerinin yurttaşları zorladığı bu dönemde, binalardaki eski asansörlerin enerji verimliliğini artırmak üzere gerçekleştirilecek olan tadilatları özendirme için teşvik mekanizması kurulmalıdır" diye konuştu.

Kamu kaynaklarının uzun süredir uygulanan ağır neo-liberal ekonomi politikaları nedeniyle tükendiğine işaret ederek, konuşmasını sürdüren Pala, şöyle devam etti:

"İktidar, bir yandan Cumhuriyet değerlerini aşama aşama törpülerken, özelleştirme ve piyasalaştırma uygulamalarıyla yerli ve yabancı sermaye odaklarının aktardığı kaynaklarla gücünü pekiştirmiştir. Hazineden alım, fiyat, geçiş hatta hasta garantisi verilerek, uluslararası kuruluşlardan alınan ve faizi uzun yıllar boyunca ödeyeceğimiz kredilerle finanse edilen projelerin de katkısıyla, ekonomik bağımsızlığımız riske atılmıştır. Her seçim öncesi, bir biçimde bulunan sıcak paranın yarattığı borç yükü, tüm toplumu yoksullaştırmıştır. Bugün başta enerji alanı olmak zere, temel alt yapı hizmetlerini yürüten şirketlerin çoğu çok ciddi borç yüküne sahiptir. Türk Telekom örneğinde olduğu gibi, özelleştirilen hemen hemen her kurum için özelleştirme bedeli bizzat devralınan kamu şirketlerinin hisseleri ipotek ettirilerek, ödenmiştir. Döviz dayalı olarak alınan bu kredilerin geri ödemesi, başta elektrik ve doğalgaz faturaları olmak üzere yurttaşların sırtındaki en büyük yüklerden birini oluşturmaktadır. Bugünün ekonomik gelişmeleri, çocuklarımızın geleceğine ipotek koymak üzeredir."

Ülkeyi yoksullaştıran döngünün kırılması için etkinliğin bir dönüm noktası olmasını dileyen Pala, tüm katılımcılara teşekkür ederek, konuşmasını tamamladı.

"Deprem ve Yangın Önlemlerinde Yol Alınmadı"

Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (AYDAD) Başkanı Sefa Targıt ise etkinliğin onuncu kez gerçekleştirilmesinin önemine dikkat çekerek başladığı konuşmasında, geçmiş etkinliklerin sonuç bildireleri üzerinden sektörün gelişimini değerlendirdi. Asansör montajı yapan firmaların sektör için önemine dikkat çekerek, montaj ve bakım yapan firmalar ile muayene kuruluşlarının aynı

takımının oyuncuları olduğunu belirtti. Önceki etkinliklerde asansörlerde deprem ve yangına karşı alınacak önlemler ilişkin önemli bir yer ayrılmasına ve sonuç bildirelerinde vurgu yapılmasına rağmen, ciddi bir yol alınmadığını ifade ederek, ASTEK'in işlevli hale getirilmesi için önerilerde bulunulmasına rağmen bu konuda bir gerileme söz konusu olduğunu belirtti. Meslek odalarının her alanda akademik düşünceyi, skolastik düşüncenin önüne geçirmek için çaba sarf ettiğine dikkat çeken Targıt, "Sahadaki mühendislere de bu anlayışın yansması gerekir. Mühendislik uygulamaların rivayetlerden ve ustalardan duyulan birtakım hurafelerden, fenni usullere kayması için Odaların gayretlerini sürdürmesi lazım" diye konuştu. Targıt, salgın koşullarına rağmen etkinliğin sürdürülmesinin sektör için önemine vurgu yaparak, konuşmasını tamamladı.

Youtube üzerinden canlı yayınlanan X. Asansör Sempozyumu'nun tüm oturumlarını, <https://bit.ly/3nkj1wo> adresinden veya QR kodu taratarak ulaşacağınız bağlantıdan izleyebilirsiniz.

